

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PARTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL PIAC-UTCA 49

„Magyarország felosztása“

Álhir a szerb-román szövetségről a monarchia ellen

Megcáfolt politikai „szenzáció“

A Pesti Hirlap a legutóbbi delegációs ülészek alatt azt a hirt közölte, hogy *Szerbia és Románia az elmúlt nyáron titkos szerződést kötöttek Ausztria és Magyarország ellen. Károlyi Mihály gróf e közlés alapján interpellációt intézett a külügyminiszterhez. — Berchtold gróf az interpellációra kijelentette, hogy ilyen titkos szerződésről nincs tudomása és nem is hiszi, hogy ilyen szerződés létezzék.*

A Pesti Hirlap ennek ellenére mai számában vezető helyen közli a szerződésnek állítólag hiteles szövegét. A megjelent szöveg szerint *Románia és Szerbia kölcsönös védőszövetséget kötöttek* arra az esetre, ha a szerződő felek birtokait valamely külföldi hatalom fogja fenyegetni, egy későbbi pont szerint csak arra az esetre, ha valamely felet más erősebb állam támadja meg. A szerződés szerint a szerb király kijelenti, hogy *mindama földeket, amelyek a Dunától és az erdélyi havasoktól északra fekszenek és a románok által lakottak vagy lökéként román a lakosságuk, a román király érdekkörében fekvőknek fogja elismerni, viszont a román király kijelenti, hogy mindazokat a földeket, amely a Dunától északra és a Tiszától nyugatra fekszenek, a szerb király érdekkörében fekvőknek fogja elismerni.*

A Pesti Hirlap eme hatalmas, világra szóló szenzációjáról egy-kettőre kiderült, hogy nem egyéb *nagyképűség*nél, hogy a Pesti Hirlap csak vakmerő módon *affektálja a bentfentességet*, mert a külpolitikai „szenzáció“ egyszerű lefordítása a „*Novoje Vremja*“ című orosz lap tíz napos feltűnést egyáltalán nem keltett híradásának. A külügyminisztériumban kijelentették, hogy a szerződés szövegét eredetileg a *Novoje Vremja* közölte, abból átvette a *prágai Narodni Liszt* három nappal ezelőtt és a *Pesti Hirlap* innen lefordította a közölt szöveget. Annait meg lehet állapítani, hogy a szerződés szövege körülbelül három héttel ezelőtt jelent meg pánszláv forrásból és célja az, hogy minket összeveszítsen Romániával és Szerbiának megnehezítse a hozzánk való közeledést. A pánszláv köröknek természetesen fáj, hogy mi Romániával teljes egyetértésben vagyunk, hogy a magyar kormány a magyarországi románsággal egyezkedik és fájnak természetesen a máramarosi pör leleplezései is.

Ez a pánszláv fájdalom természetes, csak az nem természetes, hogy egy hazafiságból élő magyar ujság áll elő a fájdalom enyhítésére ilyen ordító hazugságokkal, amelyeknek nincs is egyéb tendenciája, mint kellemetlenkedni a kormánynak.

A Pesti Hirlap első híradását, amely a delegációk folyamán jelent meg, az érdekelt államok különben is már másnap hivatalosan megcáfolták és pedig Bukarestből, Belgrádból és Pétervárról egyidejűen. A bécsi illetékes körök, akik a viszonyokat ismerik, szintén teljesen lehetetlennek tartják ilyen agresszív szövetség létezését.

A félhivatalos cáfolat.

A Budapesti Tudósító jelenti: Az ellenzéki lapok az utóbbi időben a kormány ellen intézett támadásaikhoz egyáltalában nem válogatják meg fegyvereiket. A legjellegzetesebb ezek között az a módszer, amellyel valótlan híreket tesznek közzé és ezeket azután könnyen felismerhető céllal megismélik és kölcsönösen reprodukálják.

Illetékes helyen kijelentik, hogy ezek az egymásra torló, valótlan híresztelések annyira magukon viselik eredetüknek bélyegét, hogy a higgadtan itélő olvasó előtt azokat cáfolni fölösleges. Csupán a példa okáért hatalmazták föl a Budapesti Tudósító annak kijelentésére, hogy a lapoknak ama hire, mint hogy ha *Tisza István* gróf miniszterelnök *Take Joneszku* román belügyminiszterrel, a román nemzetiségi párt vezetőivel folytatott tárgyalásairól akár írásban, vagy valami más közvetett uton tárgyalt, vagy csak eszmecsere is folytatott volna, az első szótól az utolsóig hazug kitalálás.

Ugyanebbe a kategóriába tartozik, de már bizonyos kómikus mellékizzal bír a P. H. mai nagy garral közzétett szenzációja a Románia és Szerbia közötti monarchiánk ellen állítólag létrejött titkos szerződések szó szerinti szövege. A közönség emlékezhetik arra, hogy e lap erre vonatkozó híradását már a delegációk alatt *Károlyi Mihály* gróf interpellációja alkalmával *illetékes oldalról önkényes koholmánynak jelentették ki*. Közben — és pedig december 28-án, 13.565. számában — a *Novoje Vremja* című orosz lap valami előlegezett farsangi tréfa gyanánt kiadta emez állítólagos titkos szerződésnek — szövegét, a lap harmadik oldalán, egy eldugott helyen, a legapróbb betűkkel nyomtatva. Szóval, a koholt híradáshoz most hozzákoholták a titkos szöveget is és a P. H. sietett a szöveget ma, farsang első napján a lap élén nagy tipográfiai és publicisztikai fölkészüléssel közzétenni. Ha a nevezett lap, amint a körülmények mutatják, nem is szánta ezt a közlést farsangi tréfának, a közönség mindenesetre ilyennek fogja fölismerni.

A külügyminisztérium cáfolata.

Bécs, január 7. A külügyminisztériumban a következőket válaszolták egy hirlap-író kérdezősködésére:

— Összes információink annyira ellentmondanak mindannak, ami a *Novoje Vremja*-ban ezelőtt tíz nappal megjelent és azután szó szerint való fordításban ma a *Pesti Hirlap*-ban közzétett pontokban foglaltatik, hogy minden okunk meg van arra, hogy az egész

állítólagos szerződést *apokrifnak nyilvánítsuk*. Egyébként utalunk a külügyminiszternek ugyane kérdésben a magyar delegációban tett nyilatkozatára és *Majorescu* román miniszterelnök nyilatkozatára. A diplomáciai szokások szerint egyébiránt nem a mi dolgunk a formális cáfolat, miután a közlésben az osztrák-magyar diplomáciáról nincsen szó. A cáfolat szerb és román részről fog jönni.

A külügyminisztérium illetékes osztályában a közölt szerződés ügyében még a következő fölvilágosítást adták:

— Ne tessék felülni ennek a pánszláv blöffnek. Ezelőtt nyolc nappal jelent meg a *Novoje Vremja* című orosz ujságban. — Sem maga a *Novoje Vremja* nem vette komolyan, többé rá vissza nem tért, sem az orosz sajtó tudomásul nem vette. Ezelőtt három nappal a *Narodni Liszt* című prágai lap is közölte, de csak mint *kuriózumot*. Képzeltető, hogy a mint a *Novoje Vremja* közlése megjelent, azonnal tudtunk róla. Ha komolyan vettük volna, bizonyára gondoskodtunk volna cáfolatról, ámbar ez tulajdonképpen a szerb és a román kormány föladata volna. Igaz, hogy a közlemény ügyesen van megcsinálva és jól van megstilizálva. A koholmány szerzői alaposan tanulmányozhatták a diplomáciai stílust és a balkáni háború történetét, úgy, hogy egyes kitételek és fordulatok megfelelnek azoknak, amiket ilyen alkalmaknál használni szoktak. Az avatatlan olvasót tehát a fogalmazás diplomáciai stílusa megtévesztheti. A koholmány szerzői azonban még sem kerülhették el, hogy néhány naivitás ne csusszék bele az állítólagos szerződésbe, különösen annak taktikai és befejező részébe. Ezek a legbiztosabb jelei annak, hogy koholmánnyal van dolgunk. Foglalkoztuk azzal a kérdéssel is, hogy ki lehet a szerzője ennek a koholmánynak és alapos utánjárással megállapítottuk, hogy az egész egy pánszláv ujságiról forrásból származik.

Tisza István gróf nyilatkozata.

Egy fővárosi hirlapiró kérdést intézett az állítólagos szerződés ügyében *Tisza István* gróf miniszterelnökhöz, aki röviden így válaszolt:

— A Pesti Hirlap mai közlése egyáltalában nem lepott meg, annál kevésbbé, mert két nappal ezelőtt már egy orosz lapban olvastam. Éppen most nézetek utána, hogy melyik az az orosz ujság. Hogy az illető orosz lapnak mi érdeke volt ennek az állítólagos konvenciónak a közzétételével, azt felesleges magyaráznom.

— Nem lepi meg Excellenciát az, hogy ez a dolog egy nagy magyar napilapban is megjelent? — kérdezte a hirlapiró.

Tisza István gróf így felelt:

— Engem semmitféle hazugság nem lep meg. Én az egésznek egyáltalán semmi jelentőséget nem tulajdonítok.

A dorogi püspökség revíziója

Az új egyházmegye beosztása

Az Országos Magyar Szövetség tegnap tartotta *Bercsik* Árpád elnöke alatt közgyűlést, amely *Csányi* Gusztáv dr. főtitkár előterjesztésére a következő határozati javaslatot fogadta el:

A magyar királyi kormány a hajdudorogi püspökséghez csatolt községek revízióját ismételtelen is kilátásba helyezte. A legújabbban *Tisza István* gróf miniszterelnök a képviselőház múlt évi december 5-ikén tartott ülésében jelentette ki, hogy „ez a kormány nem zárkózik el a revízió elől, ez a kormány is fontolóra fogja venni azt, vajjon csatoltak-e csakugyan olyan községek a dorogi püspökséghez, ennek a püspökségnek a határszélein, amelyek célszerűbben maradhattak volna valamely románjuku püspökségben”. De egyben azt is kijelentette a miniszterelnök, „miután a románjuku püspökségben igen sok ezer magyarjuku hívő van, közös akarattal gondoskodnunk kell arról, hogy ezeknek a magyarjuku görög katolikusoknak a magyarsága biztosítottassék”.

Az 1910. évi népszámlálás adatai szerint az országban 304,322 görög katolikus magyar hívő van. Az új egyházmegye ezek közül csak 183,575 lelket vett át. És így 120,747 görög katolikus magyar maradt még mindig a rutén és román nyelvű püspökségek hatósága alatt, tehát az összes görög katolikus magyarságnak majdnem 40 százaléka. Nem a nemzetiségeknek, de a magyarságnak van tehát oka és joga a panasznak. Nem a román főpapoknak és a román politikusoknak, de a magyarságnak van oka arra, hogy e téren a revíziót ne csak emlegetse, hanem minden rendelkezésre álló módon sürgesse és követelje. Ha a románokra sérelem, hogy az új egyházmegye hatezer magyarul nem tudó oláht megtartson, mennyivel sérelmesebb a magyarságra, hogy 120 ezer lelket lánson kiszolgáltatva a nemzetiségi egyházi hatóságok kénye-kedvének.

A nemzetiségi sajtó folytonosan kétségbevonja a népszámlálásnak az anyanyelv tekintetében kimutatott eredményeit. Pedig, ha e tekintetben lehetnek kétségek, azok ismét csak a magyarság hátrányára szólhatnak. A nemzetiségi egyházak előszeretettel nevezik el vallásukat szertartásuknak nyelve után és így az élet bizonyítja, hogy *oláhnak nevezik és vallja magát sokszor az is, aki családjában kizárólag magyarul beszél.* Vannak községek, ahol a magyar anyanyelvű gyermek az oláh tanyelvű gör. kat. felekezeti iskolában tanul meg oláhu imádkozni, mert otthon nem szól hozzá senki más nyelven, csak magyarul. És az ily községeket szerepeltetik aztán az oláh politikusok, mint román községeket, és az ily községek népe vallja magát sok esetben vallása révén oláhnak, mert a vallásos érzület, a *templom kizárólagos oláh kultusza elfojtja benne a magyar nemzeti öntudatot.* Nagyon jól tudják ezt a nemzetiségi vezető körök és tolvajt kiáltanak, hogy eltereljék a világ figyelmét tervszerűen folytatott alattomos aknamunkájukról.

Valóban ideje, hogy a magyar társadalom vegye észre a nagyhangú panaszok háta mögé rejtőzött és a magyarság ellen törő rendszeres támadást és érdeklődésével, társadalmi akciójával, a való helyzet minden szépités nélküli feltáráásával legyen segítségére a kormánynak, hogy a miniszterelnök és szavai szerint a románjuku püspökségben ma még visszamaradt igen sok ezer magyarjuku hívő sorsa és magyarság biztosítottassék.

Az eperjesi egyházmegyében 21 tiszta magyar plébánia van még ma is, a munkácsiban 20 — a nagyváradai és gyulafehérvári fogarasi egyházmegyékben 13 — tehát összesen 54 oly plébánia van még, amelyeket magyarságuk jogán a magyar társadalom az új gör. kat. egyházmegye részére minden fentartás nélkül követelhet. E plébániák az

új egyházmegyével összefüggő területen fekszenek és így azokat minden nagyobb nehézség nélkül a hajdudorogi püspökséghez lehet csatolni, ha annak határvonala ezáltal nem is maradna mindenütt sima, hanem helyenként hullámossá válnék is.

De nem szabad megfeledkezni azokról a gör. kat. magyarokról sem, akik a román nemzetiségi egyházmegyék belterületein, de egy-egy helyen jelentősebb számmal élnek és ezeknek számára külön önálló plébániákat kell alapítani a hajdudorogi püspökség lelki joghatósága alatt. Ily megoldásnak nincs egyházi akadály. Ha lehetett *Budapestet, Makót, Nagyváradot* a hajdudorogi püspökséghez csatolni a *Székelyföldre* együtt, bárha nem is fekszenek az egyházmegye testével összefüggő területen, épp úgy oda lehetne és kellene csatolni mindama helyeket, amelyekben új gör. kat. magyar plébánia felállítása szükséges és indokolt.

Az 1910. évi népszámlálás adatai szerint a román egyházmegyék belterületén ilyen új plébániák volna szükségesek a következő helyeken: 1. ső Nagyszántón Biharban, 2. Margittán, 3. Aknasugatagon, 4. Aknaszlatinán, 5. Erdődön, 6. Krasznabélteken, 7. Krasznán, 8. Szinérváralján, 9. Felsőbányán, 10. Nagybányán, 11. Tasnádon, 12. Szilágyosmlyón, 13. Zilahon, 14. Aradon, 15. Nagyenyeden, 16. Brassón, 17. Gyergyódiábrón, 18. Petrozsényben, 19. Dicsőszentmártonban, 20. Kolozsváron, 21. Szászrégenben, 22. Nagyszébenben, 23. Désen, 24. Magyarlápason, 25. Tordán. E helyeken, hozzájuk véve közvetlen környéküket, a gör. kat. magyarok száma mindenütt meghadja a 400-at, a legtöbb helyen megközelíti az ezret és 3—4 helyen két-háromezere is felmegy. Amidőn a gör. kat. oláh egyházmegyék területén számszámra vannak plébániák 200—300 lélekkel és ezeknek papjait a magyar állam kongruával látja el, valóban nagyon figyelemreméltó kötelességét teljesítené akkor, ha a jelzett gör. kat. magyarságot önálló plébániákban tömörítené és megóvná a nemzetiségi sovinizmus beolvasztó munkája ellen.

A rutén egyházmegyék belterületén maradó magyarság léte és nemzeti öntudata vesztélyeztetve nincs, mert e püspökségek papsága kulturájában, érületében magyar, a román egyházmegyék papságáról ilyet mondani, sajnos, nem lehet.

Évezredes mulasztást hozott helyre a magyar állam, midőn a gör. kat. magyarságának érdekeit végre felkarolta. Ha a nemzetiségi izgalom nem engedé az új püspökség kereteit megszilárdítani, a magyar állam, a magyar társadalom feladata, hogy ezek a keretek ne kibedjenek, hanem táguljanak és amennyire csak fizikailag lehetséges, vegyenek fel minden e hazában élő gör. kat. magyart. Ha ily értelemben valósul meg az új gör. kat. egyházmegye revíziója, örömmel várjuk, követeljük azt, a magyar nemzet jól felfogott érdekében nem szabad ezt az alkalmat, melyet a román nemzetiségi sovinizmus teremtett, felhasználatlanul hagynunk. Mi bizunk benne, hogy a kormány a román egyházmegyék belterületén maradó gör. kat. magyarság megmentésére meg fogja találni az eszközöket és ezzel fogja e nemzeti vívmányt tökéletesé tenni.

A közgyűlés a határozati javaslatokat ünnepélyes egyhangúsággal fogadta el.

Miniszterek érdeklődnek a vízvezeték bajai iránt

A kultuszminiszter félti az egyetemet. — Nincs paratífusz a vízvezetékben. Új vízvezeték egy millióért.

Napról-napra újabb és újabb bajok merülnek föl a *debreceni vízvezeték* huza-vonója miatt s azért is, mert a vízvezeték vízeről elhíresztelték, hogy *fertőzött*. Most az egyetemi építkezéseket fenyegeti az a *veszedelem*, hogy esetleg *halasztást szenvednek*, vagy fölmerülhet az az eset, hogy az egyetem építéséhez — beleértve természetesen a kórház építését is — *egy új vízvezeték építését fogja követelni a kultuszminiszter*. Tekintettel már most arra, hogy a megállapodás szerint Debrecen városa tartozik az egyetemet és a klinikákat vízvezetékkel ellátni, előfordulhat az, hogy *Debrecen városa újabb millió koronával kiadással lesz kénytelen egy új vízvezeték építeni*.

A belügyminiszter ugyanis ma leiratot küldött Debrecen város polgármesteréhez és ebben a leiratában azt mondja, hogy a kultuszminiszter a napilapok közléseiből arról szerzett tudomást, hogy Debrecen város vízvezetékének vize *fertőzött*. Az egyetemhez *pedig fertőzött vizet szállítani nem lehet*. — Kérde tehát, hogy a víz fertőzöttsége állandó, vagy időleges jellegű-e, mert ha állandó, úgy *új vízvezetékéről kell gondoskodni az egyetem részére*.

A vízvezeték tudvalevően még ma sincsen készen, hanem a telepen is folynak még a munkálatok és a házi csatlakozások munkálatainál is folyton hozzá kell érni a vízvezetékhez, tehát kisebb fertőzés lehetősége mindig fenforog. Már most föltéve, hogy ilyen állapotban van a vezeték még akkor is, amikor az egyetemi építkezéseket megkezdik, *a kultuszminiszter nem engedé ezt bekötetni, hanem új vízvezeték építését fogja követelni*.

Pedig a bakteriologiai intézet értesítése szerint, amely szintén a napokban érkezett le Debrecen városához, a mai vízvezeték vize *kítinő, sem tífusz, sem paratífusz bacillusokat a fölvetett kulturákból kitenyészteni ne-gyedizben sem lehetett* s azok a bacillusok, amelyeknek jelenlétét sikerült kimutatni, *nem okozhatnak veszedelmet*.

Debrecen városának már a vízvezeték építése körül tapasztalt késedelmeskedések és az a körülmény, hogy a vízvezetékét hónapokra lezárták a víz fertőzött volta miatt, olyan erkölcsi és anyagi károkat okozott, hogy ezeket alig tudja rövidesen kiheverni. A város tanácsának tehát vigyázni kell, hogy az újabb veszedelem az egyetemnek vízvezetékkel való ellátása kérdésében be ne következzék. Meg kell győzni és nyugtatni a minisztert, hogy a vízvezeték vize kítinő s nem a víz jóságában, hanem az építésvezetőségben van a hiba.

— **Az albán trón.** Berlinből táviratozzák: A belini politikai körök nem veszik nagyon komolyan Izzed pasának az albán trónra való jelölését. Itt azon a nézetet vannak, hogy ez egy mohamedán csoport külön akciója, amely összeköttetésbe lépett Izzed pasával és amely nem nyugszik bele Wied herceg jelöltségébe. Azt hiszik azonban, hogy végül ez a csoport is belenyugszik Wied herceg jelölésébe, ha majd látják, hogy a nagyhatalmak egyértelműen Wied herceg mögött

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC
ARANYEGYSZARVU GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, széptájszerkek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

állanak, ami magától értetődik. Rómából táviratozzák: Izzed pasa ma kijelentette, hogy a fejedelemséget nem fogadja el.

Zilahy staggionet szervez

Zsül legujabb szerepe

Egy napra toppant be tegnap Zilahy Gyula Debrecenbe. Nem vendégszereplés, csupán kisebb jelentőségű privát ügyek elintézése hozta sok, nagy diadalának és talán még nagyobb szenvedéseinek városába Zsült, aki az alatt a pár hónap alatt, mióta a szingazgatás gondjaitól megszabadulva, Budapest szerető szívében él, frissebb, vidámabb és boldogabb, mint valaha. A pesti ünnepeket és sikereket napfényében visszanyerte önmagában a nagy művészt Zilahy Gyula, évekkel megfiatalodva, lázas munkakedvvel és acélos tetterővel dolgozik.

— Most egy kis staggione társulat szervezésén dolgozom — mondta. — Négy-öt tagból fog állani és néhány finom, könnyű darabbal végigutazzuk az országot.

Amíg a gyorsvonat Budapestről Debrecenbe röpitette Zilahy Gyulát, első osztályú fülkékének plüss pamlagán szorgalmasan tanulva legujabb szerepét, amely egy bécsi írónak finom művi egyfelvonásosát uralja. Ez lesz a staggione társulat egyik darabja s Zilahy Gyulának szenzációsan mesteri alakítása a különféle változatban megjelenő főszerep.

Zsül elmondja a darabot. A diva raffinált, persa szőnyeges puha bálószobája a színhely. Most jön haza a bucsuloadásról a diva, aki végképpen otthagya a színpadot egy gróf kedvéért, aki feleségül veszi a színésznőt. Virágerdő a szobában s itt van a grófi völgyény is (Zilahy), aki csakhamar magára hagyja a menyasszonyát.

A szobában meleg félhomály s a színésznő bucsuzni készül szerelmes leveleitől, a kis selyemszalagokkal átkötött levélkéktől, mert holnap már a gróf felesége lesz s a gróf tisztának és szentnek ismeri őt. Előkerül az első köteg, az első szerelem összefűzött pillangói. Egy vidéki kis társulat rendezője volt az első szeretője.

— Tűzbe velők! — s a levelek fellobogó lángjából előlép a rendező. A kis ripacstársulat hőse, a rendező szintén Zilahy Gyula lesz. Patétikusan deklamál s hamis érzéseinek hamis hangján számon kéri a jelent. Világosság — a mult eltűnik. A második csomó levél második szeretőjéé. egy büvésze. Néhány kézmozdulat, hegyes szakáll, nagy szemöldök, egy-két póz s Zilahy maszkírozás nélkül elképzelteti velünk a büvészt. Ez is a kandallóból lép elő:

— Ah, Madame, mit tett ön velem, itt ez a revolver, löjjön inkább agyon. A színésznő elcsattantja a revolvert — s egy csokor friss virág hull a lábai elé.

Azután következik a harmadik szerelem. A diva egy poéta leveleit, verseit dobja tűzbe. Persze, a poéta is Zilahy művészetén keresztül elevenedik meg.

A sok emlék nehezé teszi a szívet. A színésznő feláll a kandalló mellől, le akar feküdni. Szétvonja hálófülkéje selyemfüggönyeit — s elébe ugrik utolsó szeretője, egy iassz. Pompásan lendülő jelenetet fog itt is kihozni Zilahy.

Kopogtatás s Zilahy személyében vizsdatér a gróf. Vallatni kezdi a leányt a multjáról.

— Istenem, egy színésznőnek ideje sincs arra. Hazajöveink fáradtan az előadásról, egy gondolatunk van: a pihenés.

— Ugy? Tehát a fáradság menti meg az erényüket?

— No, nem. A vágy egy férfi iránt, aki első és örök szerelmünk legyen, mint nekem Ön, gróf.

A gróf tehát boldog és hisz. De belép a klakkőr bizonyos diadalok jutalmáért.

— Egész éjszaka kerestem önt, gróf ur! — mondja.

— Pszt, a szeretőimtől bucsuztam . . .

De ki tudja úgy elmesélni egy darab tartalmát, mint ahogy Zsül elmondja, eljátsza; a levegőben kirajzolja a szerepeit, a fantáziájában benépesíti az elképzelt színpadot s egykét színfolttal mindent megfest. Elgondolom, milyen ragyogó lesz ebben az ötös szerepben.

Az ügyész nem emel vádat Lengyel Zoltán ellen

A Polónyi-Lengyel-ügy tárgyalása

A jövő hétnek nagy politikai és törvénykezési szenzációja lesz. A budapesti büntető törvényszék ugyanis e hónapban tárgyalásra kitézi Polónyi Gézának Lengyel Zoltán ellen indított, közismert rágalmozási ügyét. Már ez maga is érdekes esemény. Az igazi szenzáció azonban az, hogy az ügyészség megtagadja Polónyi Géza képviseletét és nem vállalja a vádat Lengyel Zoltánnal szemben, Polónyi ebben kénytelen megnyugodni, mert az ügyészségnek ez a határozata megfélebbíthetetlen. Az ügyész abban az állításban lát, vagy nem lát rágalmozást, amelyikben neki tetszik. Ha állami tisztviselőnek ebbeli minőségében elkövetett ténykedésére vonatkozik a sértő állítás, akkor az ügyészségnek kell keresni a megsértett tisztviselő becsületét, csak az esetben van joga megtagadni a vád képviseletét, ha a megtorlandó tettet nem tartja büncselekménynek, vagy ha rágalmozás esetén a rágalmozó állításokat nem tartja alaptalanoknak. Az ügyészi határozatnak tehát óriási az erkölcsi hatása.

Polónyi Géza természetesen átveszi, mint pótmagánvádló a vádat és a királyi ügyészség asszisztenciája és morális sulya nélkül fogja önmaga képviselni önmagát. Lengyel Zoltán nagy aparátussal a védelemre és újabb leplezésekre készül.

Ismeretes, hogy az egész ügy Polónyi szándéka és akarata ellenére került újból elő valamelyik törvényszéki asztalfiókból: Balogh György törvényszéki elnök hivatalosan elrendelte, hogy indítsák meg az új eljárást. December végén befejezték az új vizsgálatot. Teljesen együtt az anyag. Most már csak az ügyészség indítványa hiányzik. Az ügyészség már át is vizsgálta az aktákat és arra az elhatározásra jutott, hogy nem vállalja a Polónyi képviseletét, nem vállalja a vádat Lengyel Zoltán ellen. Ez a határozat már kész. Kiadva még nincs, de csak le kell másolni és a főügyész helyettesnek aláírni. A tény tehát az, hogy az ügyészség nem lát rágalmat a Lengyel Zoltán sulyos állításaiban.

Polónyi Géza már tudja ezt a nagyon kellemetlen meglepetést. A tárgyaláson fia, Polónyi Dezső fogja képviselni. Lengyelnek nem lesz védője, mert Vázsonyi Károlyi Mihály egyenes felkérésére megtagadta a Lengyel Zoltán védelmét. Lengyel Zoltán

be fogja idéztetni azonban őt is, Andrásst is tanúnak és sulyos dolgokat akar velük bizonyítani Polónyi ellen.

Együtt lesz tehát az egész koalíció ezen a tárgyaláson. Polónyi, Andrassy, Vázsonyi, Lengyel — és dulni fog közöttük az egyetértés megint csak úgy, mint annak idején, amikor hatalmi vetélkedések és személyi forszalkodások miatt lerontották a maguk és az ország dolgát talán egy egész emberöltőre.

Színház

A Csodavászon

Edison beszélő filmje. Bemutatták a debreceni színházban január 7-én.

Szerencsétlen körülmények és még szerencsétlenebb auspiciumok között került bemutatásra ma este a menlo-parki varázsló, Edison Alva Tamas oly nagy dérral-durrall hirdetett technikai csudája, a „Kinetofon”. Tagadhatatlan, hogy a közönség felfokozott kíváncsisággal várta a bemutatót, amelyet azonban mihamar lehűtött — éppen a közönség belső természetrajza magyarázza meg ezt — az a tökéletlenség, hogy egymondjuk készületlenség, amely a színház fekete tábláján nagyon szomorúan és nagyon illuziórontón hirdette, hogy „technikai akadályok miatt az előadás nem tartható meg.” Ma este aztán valahogyan mégis csak előkerült.

A függönyre fölrepül az angol szöveg: „Edison minstrels; with the three civil war veterans” . . . és kezdődik az előadás. Alakok mozognak a vásznon s halkan, fátyolozottan megüti a fülünket az angol beszéd, meg a yanke-muzsika. Ha nem tudnók, hogy végre is egy nagyra fejlődhető technikai alkotásról van szó, szinte bosszankodunk kéne a rosszul intonáló — képzelt — gramofonon, amely — úgy tetszik — pillanatokra beosztottan és pillanatnyi kisérekkel, vagy elhamarkodásokkal kíséri vagy adja vissza a mozi vásznon levők beszédét, dalát, muzsikáját.

Egy bizonyára nagyra fejlődhető technikai alkotással állunk szemben, amelyet éppen ezért kritika tárgyává tenni egy napi újság hasábjain lehetetlen. Csupán az első impresszióinkról számolhatunk be, amiket pedig megmérgez, elposványít az a tény, az a tudat, hogy a mi gyermekegüink már az igazi vasutakkal, a teljesen tökéletes telefonokkal, az ezer mértföldeket gondolat sebességével befutó repülőgépekkel való játék közben mulott el, telt el . . . A fantáziánk azért még ma is kész által szállani a ténybeli lehetőségeken s éppen az örökös ingerkedő lehetetlenségek révén. De mindez csupán csak addig tart, amíg a kezünkbe nem adják a beszélő gyermek-babát, amelynek ha elszakad a gépezet mozgató gumiszalagja megszűnik szólni, sirni, beszélni. Kiderül, hogy az sem él s ami táplálja belől, csak kőz és fűrészpör . . .

A nagy gyerekek játéka — csak játék ma még — a kinetofon. Csodálkozunk rajta, amíg olvasunk róla, amíg a szemünk előtt ágál a reklám ezer csalafintasága, véle szállunk, röpülünk a határtalan lehetőségek álom-paripáján és nélküle zuhanunk vissza a mába, amikor megmozog, megszólal előttünk a maga ma még tökéletlen készségével. Technikai műhelyekbe, laboratóriumokba, böles és számoló emberek közé való ma még a kinetofon. Azok közé, akiket izzgat a kísérletezés, a jövőndő tökéletesbülés erejével s akiket új csudák, új alkotások titokzatos, messze pólusainak megmászására serkent. A nagyközönség, amelynek problémák helyett még mindig fontosabb kérdés a jól vacsorázás, nem érti meg, nem örül rajta és nem veszi be. Kár, kár, de bizonyos. (rrk.)

Málnási Mária-forrás

Legjobb nyálkaoldó és étvágyemelő gyógyszer. Gyomorégést azonnal megszüntet. Kapható mindenütt. Kutkezelőség: Brassó.

* „Szulamith“. (A színházi iroda jelentése.) Goldfaden gyönyörű, keleti operája, a „Szulamith“ kerül legközelebb előadásra a városi színházban. A pompás dalmű felelevenítésére nagy gondot készült a színház énekes személyzete. „Szulamith“ ugy tárgyanál, amely igen poétikus, mint nagyszerű zenéjénél fogva mindenki érdeklődésére méltán tarthat számot. A komoly operai mű előadásával a műsor is változatosabb lesz. A darab főszerepeit Nagy Aranka, Borbély Lili, Mucsi Anna, Payer Margit, Jávor Gizi, Váradi, Kassay, Rónai, Madas, Kormos és Szalai játsszák.

* „Majolika“. (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatósága megszerezte és legközelebb bemutatja Stein Leo, Walter és Heller pompás vígjátékát, a „Majolika“-t. A darabot legutóbb mutatta be a Vigszínház Budapesten rendkívüli sikerrel. A darab egy kis német hercegségben játszódik és egészen ujszerű meséjével feltűnést keltett. A drámai személyzetnek minden tagja szerepel az ujdonságban.

Bajok a pénzügyi palota tervezése körül

A tanács be akarja szüntetni a további építkezést

A Kossuth-utcában és a színház udvarában a volt Komáromy-ház helyén épülő új pénzügyi palota építése körül most hirtelen nehézségek merültek föl. A városi hatóság ugyanis konstataulta, hogy a pénzügyi palotának az a saroképítménye, amely a Kossuth-utcai és a színház felőli homlokzatvonal találokzásából alakul s ahol egy kapubejáratot tervezett az építő Bobula János építész, másfél méternyire kiugrik a gyalogjáróra úgy, hogy ott a forgalom előreláthatóan akadályozva lesz. De elrontja az utcavonal perspektíváját is, ami a szépen épülő utcarésznek rendkívül hátrányára van. A tanács a tervek bemutatásakor nem vette észre a kiugrás nagy méreteit s így akkor nem tehetett ellene kifogást. De most — ma tartott ülésében — konstatalván a hibát, úgy a pénzügyigazgató, mint a tervező Bobula János utján orvoslást keres a hiba ellen.

A pénzügyigazgatóhoz a következő átiratot intézte:

Nagyságos Nagy József kir. tanácsos, kir. pénzügyigazgató Urnak.

Az új pénzügyi palota folyamatban levő Kossuth-utcai építkezésénél tapasztaltott, hogy a színház felőli sarok körülbelül másfél méternyire ugrik ki az építés, egyszerűen az utcai vonalból, amely a jövőben egyfelől a gyalogforgalmat akadályozná, másfelől az utca perspektíváját rontaná.

Miután az építkezésnek ezen szépséghibája, illetve, hogy az ily nagymérvű, az építési tervben nem észleltetett s miután az építkezés mai stádiumában a hiba még helyrehozható, a városi tanács hivatalos tisztelettel keresi meg Nagyságodat, hogy a fenti sarok további építkezésének beszüntetése iránt haladéktalanul intézkedni méltóztatssék.

Tisztelettel értesítjük, hogy az építkezésvetőséget Borsos József h. főmérnök utján fenti ügyben egyidejűleg megkerestük.

Debrecen szab. kir. város tanácsának 1914. évi január hó 7-én tartott üléséből.

Kovács József,
polgármester.
Dr. Tatay Zoltán,
jegyző.

A megkeresést még ma expediálták, hogy a pénzügyigazgató a szükséges intézkedéseket megtehesse, vagy a pénzügyminiszteriumot az intézkedések megtételére fölkérje.

Mozi-szkeccs a ruthénekről

Móricz Zsigmond
Debreczenben.

Érdekes vendége volt tegnap egy napra Debrecennek. Móricz Zsigmond, a novelláival, szindarabjaival, regényeivel egyaránt híres fiatal író, az új magyar irodalom egyik legelső talentuma szállott ki Máramaroszigetről utaztában Debreczenben. A Hungária-kávéházba ült be s annak délelőtti csendességét írásra használta föl. A kávéház vendégei közül kevesen ismerték meg a iellegzetes magyar arcú író, aki most érdekes új tervekkel foglalkozik. Mozi-szkeccseket ír Móricz Zsigmond s főszerepeit Zilahy Gyulának tartogatja, aki legutóbb a Royal-orfeumban Móricz Zsigmond egyfelvonásával oly mara-dandó sikert ért el.

Mint az író egyik barátja elmondta, Móricz Zsigmond a sziget skizma-pör tárgyalásán nagyszerű impressziókat szerzett s a népies alakoknak, a paraszt karaktereknek és a népnyelvnek ez a markáns tollu nagy költője most ruthének köré csoportosított cselekményt akar szinpadra vinni egy mozi-szkeccs formájában.

Emellett még két mozi-szkeccs feldolgozásán fáradozik Móricz Zsigmond. Az egyiknek irodalmi multja van s Debrecen különbözően érdekl. Csokonai Vitéz Mihály című darabját dolgozza fel Mozi-szkeccsnek Móricz, egy kész szindarabot, melyet a Nemzeti Színház tudvalevőleg nem fogadott el elő-

adásra. E szindarab körül pár héttel ezelőtt pár napos vita is támadt Az Est hasábjain Móricz és Tóth Imre, a Nemzeti Színház igazgatója között.

A debreceni pápválasztás

A hivek Zih Sándor mellett

Az Árpád-téren nemrég felépült új templom lelkészi állás betöltését — mint jelentettük — e hó 25-ére tüzte ki a református presbitériuma. Szükségesnek tartjuk, hogy a közönség tájékozódjon, hogy ezzel a fontos, Debrecen város egész társadalmát érintő kérdéssel tisztában legyenek.

Szem előtt kell tartanunk a megválasztandó lelkésznek legelső sorban tudását, szónoki képességét, társadalmi és egyéni műveltségét, munkabírását s azt a legszükségesebb dolgot, hogy kiérdemelje és megtartsa hivei szeretetét.

Debrecen város intelligens, értelmes választó közönsége már megtalálta azt a lelkipásztort, aki mellé csoportosul oly impozáns egyértelműséggel, hogy megválasztásáról mint befejezett tényről lehet beszélni.

Ez a lelkész Zih Sándor berettyóújfalusi református pap, aki mellett oly egyértelműen foglal állást debrecen polgársága, hogy ez fényes bizonyítéka annak, hogy az igaz ügy él és diadalt arat minden időben.

A lelkipásztort, aki itt vágte teológiai tanulmányait, akit családi kötelek is fűznek Debrecenhez felesége, a kiváló és ismert író révén is, ki szintén ide, közülnk való régi polgári családból származik, a református hivek nagy szeretettel várják.

A skizma-pör érdekességei

Letartóztatták Gerovszkyékat. — A nagy pör ügyészenek kitüntetése. — Egy megcáfolt nyilatkozat.

A máramaroszigeti monstre-pör szünetelése alatt is több igen érdekes esemény történt a pörrel kapcsolatban, amelyek közül egyik-másik, mint a Gerovszky-testvérek letartóztatása is döntő jelentőségű lehet.

A Gerovszky-testvéreket letartóztatták.

A „Magyar Kurir“ jelenti: A most folyó rutén skizma-pörben alighanem szenzációs fordulat várható. Ugyanis mint egy szűkszavú máramaroszigeti távirat jelenti, a pörben kompromittált Gerovszky-testvéreket: Sándort és Györgyöt tegnap Cernovicban letartóztatták. A magyar igazságügy-minisztériumban most kérnek bővebb adatokat, hogy a perbevonás iránt a szükséges közjogi lépéseket esetleg megtegyék.

Újabb jelentések szerint Cernowitzban letartóztatták Gerovszky József drt, Gerovszky Györgyöt, az anyjukat, a nővérüket, Gellert reáliskolai tanulót és Csirkánovits tanítót. A házkutatáskor ezeknél igen terhelő adatokat találtak. Kihallgatásuk után a két Gerovszky-fiút fogva tartották, a többit szabadon eresztették.

Illés kitüntetése.

Bécsből táviratozzák: A király Illés Andor drt, a máramaroszigeti skizma-pör ügyészét, aki nagy tudással látja el a közvádlo tisztét és aki nagy fáradsággal tanulmányozta az ügyet, ma a főügyész helyettesi címmel és jelleggel ruházta föl.

Egy cáfolat.

Egy reggeli lap Bobrinszky Vladimir grófnak egy nyilatkozatát közli, amely szerint maga Papp Antal püspök is úgy nyilatkozott, hogy az áttéréseknek maguk a gö-

'PATHÉ-KOK'

a világon az egyedüli komoly és tökéletes

HÁZ! MOZIGÉP,

semmiféle külön fényforrás nem kell hozzá: se villamos-üzem, se könnyen robbanó acetilén- vagy mézsfény, mert

a gép magától világít!

és olyan nagy és tiszta mozgóképeket vetít, mint aminőket a nagy mozikban látunk.

Egy 10 éves gyermek is kezelhető!

A 'egkise' b faluban is lehet most már csekély tők befektetéssel mozi létesíteni.

Vidéken elszigetelten élő uri családok, tarsaskörök a gép megvetel vel a legkedvesebb szór kozást szerzik meg maguknak.

A gép Debreczen és Hódmezőkövesd megye területén kizárólag ::

RUZICKA GYULA fényképészől,
a „Pathé-Kok“ részv. társ. képviselőjétől,
Debreczenben, Piac-utca 32. sz.
szerezhető be,

ugyanacsak ő ad az édeklődőknek felvitágostást és bemutatja a gépet működésben is.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megerkeztek a legujabb :: **kézimunkák** a lego'cso'bb arban. ::
TELEFON 288. SZAM

HIREK

— **Debrecen tanácsa az új titkos tanácsosokhoz.** Debrecen város tanácsa mai üléséből Balogh Jenő dr. igazságügyminiszterhez, Sándor János belügyminiszterhez és Harkányi János báró kereskedelmi miniszterhez abból az alkalomból, hogy a király őket belső titkos tanácsosokká nevezte ki, a következő üdvözlő táviratot küldte:

Kegyelmes Urunk!

Tanácsülésünkön tudomásunkra jutván a hivatalos lapból valóságos, belső titkos tanácsosi kinevezése, e kitüntetés alkalomból tisztelettel üdvözljük.

Debrecen sz. kir. város tanácsa.

— **Keresztelő a királyi családban.** Bécsből táviratozzák: Károly Ferenc József királyi herceg legifjabb leányát, a király és az uralkodó család itt időző tagjainak jelenlétében ma megkeresztelték. A királyi hercegnő a keresztelésben az Adelhaid nevet kapta.

— **Kitüntetés.** Kozmann Gusztáv jeles fényképésznök szép kitüntetés érte a királyi ház egyik tagja részéről. *Dom Miguel braganzai herceg ő királyi fensége* már több ízben kereste fel Kozmann Gusztáv műtermét fényképrendeléseivel, mindenkor legnagyobb elismerésének és megelégedésének adva kifejezést a képek művészi volta felett. — Most, egy nagyobb rendelés birtokában, a legdicséretesebb levél kíséretében kiváló érdemeinek elismerésül a „*kamarai szállítói*” címet adományozta, amelyet hogy nálánál jobban senki meg nem érdemel, azt látjuk gyönyörű szép művészi munkáiból, amelyek büszkeségei a magyar fényképészetnek.

— **A rendőrségi palota építési munkálatai.** A városi tanács mai ülésén döntött abban a kérdésben, hogy ki kapja meg a rendőrségi palota munkálatait. A tanács minden kombinációt figyelembe véve két óras tanácskozás után úgy döntött, hogy az összmunkákat 600.000 korona költséggel Fejér és Ritter debreceni építésvállalkozó cégnek, az asztalos-munkákat pedig Dorsch Hugónak adta ki. Kötelezte Fejér és Ritter céget, hogy a részmunkákat debreceni iparosokkal végeztesse. Az összehasonlítások során kiderült, hogy hármilven kombináció mellett a Fejér és Ritterék ajánlata Dorsch Hugó ajánlatának figyelembe vételével a legolcsóbb.

— **Szávay Gyula a Petőfi-házban.** A Petőfi-társaság a maga elé tűzött legfőbb célt, a Petőfi-kultuszt semmivel sem szolgálja jobban, mint a Petőfi-házzal, evvel a rendkívül gazdag és nagyszerűen berendezett ereklye-gyűjteménnyel. A Bajza-utca 21. sz. házat, mint a fővárosnak más muzeumait, állandóan sokan látogatják, de különösen akkor gyűl össze benne nagy közönség, amikor a Petőfi-társaságnak egy-egy neves tagja magyarázatot nyújt a látogatóknak. E magyarázó feladatra most Szávay Gyula vállalkozott, aki f. hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor fog előadást tartani a Petőfi-házban és aki a Petőfi-irodalomban való jár-tasságával és ismert szellemességével bizonyára éppen annyi hasznos tudnivalóban, mint kellemes szórakozásban fogja részesíteni a közönséget.

— **Molnár Ferenc visszalépett.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Molnár Ferenc, miután Kiss Józsefet is jelölték tagnak, a Kisfaludy-társaság tagságára való jelöltetéséről lemondott.

— **Miért tagadta meg Nyiregyháza Mezeitől a színházat.** Nyiregyházi tudósítás nyomán egyik fővárosi lap azt írja, hogy a nyiregyházi tanács azért tagadta meg a színház átadását Mezeinek arra a három estére, míg a kinetofon a színházban vendégszerpelt, hogy nem elégíti ki az igényeket.

— **Kardos István olaszországi sikere.** Egy nagy jövő előtt álló fiatal debreceni zeneszerző és zongoraművész nagy sikereiről számolnak be az olasz lapok. Kardos István, dr. Kardos Samu debreceni ügyvéd kiváló tehetségű fia még a múlt év októberében olaszországi körútra indult Gyárfás Ibolyka urleánnyal, Hubay Jenő mester zenéi tanítványával. A két fiatal művész a közel 3 hónapig tartó művészi tournee alkalmából Itália valamennyi nagyobb városát bejárta, megfordultak és játszottak Velencében, Veronában, Pármában, Ferrarában, Pisában, Palermóban, Génúában, Milánóban és Turinban, Bolognában, Firenzében, Páviában, Rómában és Nápolyban. A két utóbbi helyen hosszabb időt töltöttek, sőt Rómában abban a kitüntetésben is részesültek, hogy egy régi római patricius család a palotájukba hívta őket és ott rendezett a két fiatal művész tiszteletére estélyt és hangversenyt. Ezen a hangversenyen a fiatal magyar művészeket a nagy történelmi családból származó politikai és társadalmi előkelőségek zajosan ünnepelték. A zene-estélyen maga Scampagni, Olaszország egyik legnagyobb zeneművésze és zeneszerzője is jelen volt és Scampagni még külön levélben is kifejezte a fiatal művészek iránti nagy előismerését.

— **Eljegyzés.** Rosenfeld Sándor eljegyezte Meisels Erzsit Debrecenből. Minden külön értesítés helyett.

— **Szerencsétlenség a lovardában.** Könyven végzetessé válható baleset érte ma délután a helybeli katonai lovardában a Vilmos huszárezred egyik szimpatikus, fiatal hadnagyát, Szunyogh Rezsőt. Iskolalovaglás tartottak a lovardában, amikor a fiatal hadnagy lova megbotlott és elesett, minek következtében a nyeregben csak könnyen ülő tiszt a ló fején keresztül a földre esett. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt az csak önmurálnak köszönhető azonban így is néhány kisebb zuzódást és lábficamodást szenvedett. Ápolás végett a mentők be szállították a katonai csapatkórházba.

— **Két nagy szenzáció az Uránusban.** — Ma este valóságos filmvernisszást rendez az Uránus-színház. Bemutatja a legújabb film-produkciók legszenzációsabb alkotásait. Az egyik három felvonásos dráma „A herceg házassága”. Eredeti ötleten felépült látványosság, mely a katonai életből van merítve. A második kép ugyancsak 3 felvonásos, a címe: „A piros cipő”, mely a szezon legkiválóbb vígjátéka. Rendkívül ötletes s a kifogyhatatlan humoros jelenetek teszik értékessé e kiváló filmet. E két nagyszerű slágeren kívül még 3 gyönyörű amerikai kép teszi változatosá az Uránus műsorát.

— **Szönyegeg, függönyök, ágy- és asztalterítők, matracok, flanel takarók, pokrócok** jutányos árban Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

Sokkal hatásosabb a csukamájolajnál

a Scott-féle csukamájolaj-emulsió, mi abban leli magyarázatát, hogy az évtizedek óta kipróbált Scott-féle eljárásnál a halolaj hátrányai: a nehéz megemészthetőség, kellemetlen íz és szag, teljesen elvannak kerülve. A Scott-féle emulsió valójában olyan könnyen emészthető és olajjól, hogy még a bölcsőbeli csecsemőknek is beadható és nála nehéz fogzás esetén kiváló szolgálatot tesz. A kis állampolgárnak a Scott-féle csukamáj-emulsió erős test- és csontalkotat biztosít, a legjobb fegyvert a későbbi életküzdelemre.

Ésért ne a csukamájolajat adjunk a gyermekeknek, hanem a tejfelszerűen edes Scott-féle csukamájolaj-emulsiót, mely úgy nyáron mint télen egyforma hatóerővel bír.

Egy üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII, akkor egy gyógyszár utján próbadagot küldünk.

rögkatolikus papok az okai, tehát az orosz kémeknek semmi közük a dologhoz.

A „Magyar Kurir” fölhatalmazták annak a közlésére, hogy e nyilatkozat valótlan, mert Papp Antal soha ilyen nyilatkozatot nem tett.

A kávéházi pofonok a rendőrség előtt

Ítélet két afférben

A napokban egy kávéházi megpofozás és tegnap egy kisebb verekedés történt Debrecenben, amelyekről részletes tudósításban számoltunk be. Ezeket az ügyeket tárgyalta ma délelőtt a rendőrség bünyügyi osztályán Hortobágyi Ernő dr. rendőrfogalmazó. A Zoltán István — Lajtay Károly és a Szaics Ernő — Gulácsy László lefolyt afférját, amelyet közbotrány okozásnak minősítenek a paragrafusok.

Délelőtt 10 órára idézte meg Hortobágyi fogalmazó Lajtay Károlyt és Zoltán Istvánt; utóbbi az idézett és idézetlen tanuknak egész seregével jelent meg, igazolni akarván azt, hogy a kávéházi botrányt nem ő inscenálta, hanem Lajtay, aki erőteljes ütlegekkel akart és vett elégtételt azért a cikkért, amelyet Zoltán, a „Debreczeni Futár” egyik közlelbi számában Lajtaynak a színházról való távozása kapcsán közzé tett.

Lajtay Károly „szívesen” ismerte el a neki imputált cselekményt, mire Hortobágyi Ernő dr. a paragrafusra hivatkozva, amelyek megbüntetőnek mondják ki a verekedés minden résztvevőjét, egy cselekvő, mint a szenvedő hőst. — Zoltán Istvánt és Lajtay Károlyt is 30 korona, elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélettel aztán le is tűnik a Zoltán-Lajtay-ügy a napirendről.

A Szaics-Gulácsy affér tegnap este folyt le az egyik kávéház hátsó folyosóján, Szaics Ernő gazdasági akadémiai tanárságát orvul megtámadta és inzultálta egy pár nappal ezelőtt kizárt akadémiai hallgató, Gulácsy Ernő, akit — tekintve, hogy bejelentett lakása nincs — még az éjszaka folyamán előállították a rendőrségen.

Gulácsy a mai tárgyaláson elismerte a terhére rótt cselekményt, mire Hortobágyi fogalmazó elzárásra átváltoztatható 70 korona pénzbüntetésre ítélte őket.

URANUS

Korona-Passage   Telefon 3-28.

CSÜTÖRTÖKÖN — PÉNTEKEN
január hó 8-án és 9-én

A PIROS CIPŐ.

A szezon legkiválóbb vígjátéka 3 felvonásban.

A HERCEG HÁZASSÁGA.

Nagyhatású katonai dráma 3 felvonásban.

1. **Zene.**
2. **Duci bácsi hódol.**
Amerikai humorcsk.
3. **A hiúság átká.**
Amerikai vígjáték.
4. **Egy fürdő kaland.**
Kacagató tréfa.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárak. Bérlet-, igazolvány- és trafik-jegyek e műsornál érvényesek.

Szombaton Vasárnap jan. hó 11-én 12-én

DOKK KATASZTRÓFA

A szezon egyedülálló tengeri drámája 4 felv. Azonkívül „PÁTHE” kísérelő műsor.

Szt. Lukács-fürdői **Kristály** forrás **ásványvíz** a világ legerjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreceni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

— **Szabad Iskola.** Ma este tartotta Szabó Márton dr. főgimnáziumi tanár a Szabad Iskolában „Gazdasági és népesedési viszonyok fejlődésének története” című sorozatos előadásának folytatását. Az előadó a török uralom alól való felszabadulás után keletkező viszonyokról szökött arra, hogy I. Lipót idejében mindazoknak az egyéneknek volt kedvező a helyzetük, akik Magyarországra iránt elenszenyvel viseltettek. Ezek az egyének érdemeik jutalmazásaképpen a felszabadult nagykiterjedésű birtokok uraivá lettek. A legtöbb idegen, indigena, ekkor szerezte birtokait. Ebben az időben a mezőgazdasági termelés terén észlelhető hazánkban fejlődés, azonban ipari és kereskedelmi téren egyáltalában nem mutatott hazánk semmiféle emelkedést. Ennek ellenében a többi nyugateurópai államok, mint Angol-, Német-, Franciaország a nagyipari fejlődés terére lépnek. Magyarország ipari és kereskedelmi életének kifejlődésére gátlólag, lenyugzólag hatott Ausztriának földrajzi alapon nyugvó vámrendszere. Ha ugyanis Magyarország át akarta vinni terményeit más külföldi államokba, ez csak Ausztrián át volt lehetséges, amely állam ezért magas vámot szedett. A külföld magas áron azért nem vette meg a magyar nyervesterményeket. Kénytelen volt eladni tehát Ausztriának. Viszont hazánk kénytelen volt Ausztriából a kész gyártmányokat, amelyek bár elég silányak voltak, magas áron megvásárolni. A külföldi államok gyarmatosító politikája alatt hazánk Ausztriának lett minden tekintetben alárendelt gyarmata. Kitért előadó még arra, hogy hazánkban a munkarendszer a legprimitív formában; a jobbágyok alakjában a legkésőbb időkig fenntartotta magát. Ez is volt a magyar nemzet gazdasági fejlődésének megakadályozója. Széchenyi fejtegette ki és argumentált a legjobban, amikor azt mondta, hogy a szabad ember munkája úgy viszonylik a jobbágy munkájához, mint 4:1-hez. Ez volt a leghívebb visszatükröződése annak, hogy a jobbágy munka árán eléggé meg lett fizetve az ország alacsony gazdasági állapota. Szabó dr. előadását a közönség számos tapsal honorálta. **L.**

Folyó hó 8-án, csütörtökön este László Béla felső kereskedelmi iskolai tanár tartott előadást a Szabad Iskolában „A postatakarékpénztár” címmel. Az előadás, melynek érdekes voltát hangsúlyozni szinte felesleges, az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1. c) II. em.) este 6 órakor kezdődik s teljesen ingyenes. Jegyek a terem előtti kaphatók.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Jakovich Jenő és Eisler Jenő debreceni m. kir. adóhivatali tiszteket főtisztekké a IX. fizetési osztályba sorozással és állomáshelyükön való meghagyással kinevezte.

— **1 (egy) fillér különbözet . . .** Egyik szabolcsmegyei adóhivatal nagy bajban van. A kerületébe eső egyik községben 1, mond egy fillér különbözetet fedezett fel a vármegyei pótdadónál a község és az adóhivatal könyveinek számadatai között. Hiába kutattak utána, nem jöttek az 1 fillér különbözet nyomába. Jelentést tett tehát a kir. adóhivatal az alispánhoz a következőképpen: „Szabolcsvármegyei alispán urnak Nyiregyháza. . . község megyei könyveinek szigorlatokor 1 (egy) fillér különbözet találtatott, melyet a legszorgosabb keresés dacára sem sikerült kideríteni és pedig a vármegyei pótdadónál a községnél a múlt évi tulfizetés 1 fillérrel kisebb, mint a kir. adóhivatalnál. Javasoljuk emélfogva, hogy megyei pótdadóban . . . község terhére „csak a kir. adóhivatalnál” (egy) fillért szaporodásba hozatni sziveskedjék”.

— **Végzetes korcsolyázás.** Pécsről táviratozzák: Schaumburg-Lippe hercegnek dár dai uradalmában tegnap délután Majevszky János uradalmi főerdész neje Hagen Jenő adjunktus társaságában a holt Dunaágon korcsolyázott. A korcsolyázók alatt a jég beszakadt s mire megmentésükre siettek, mindketten a vízbe fuladtak.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

Haszonbérbe - adás.

Ezer holdas birtok
nagy dohányengedéllyel, megbízható bérlőknek kicsön bérbeadó. Felvilágosítást ad
Balkányi Béla, Kossuth-utca 32. sz.

— **Megszökött bankigazgató.** Fehérgyarmatról táviratozzák: A szatmárnémeti törvénytörvény vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Schönwald Miklós, a csödbejutott Fehérgyarmati Hitelintézet volt bankigazgatója ellen, aki még a múlt nyáron Amerikába szökött. A legújabb vád ellene az, hogy a megszökött, illetve megszöktetett igazgató Bakos Bálint tiszacsései földbirtokostól 20,700 korona tartozásának fedezésére 15 darab kitöltetlen váltót vett át s noha a földbirtokos tartozását egészen kiegyenlítette, az igazgató a váltókat nem adta vissza, hanem azokat mint újakat különböző pénzintézeteknél leszámítottatta, amelyeknek az értékét a földbirtokosnak újra, vagyis duplán meg kell fizetni. Jogi képviselője most felfolyomást adott be és a vizsgálat kiegészítését kérte abban az irányban, hogy nem terhelte másokat is a felelősség azok közül, akik az intézet vezetésében részt vettek.

— **Zsarolási kísérlet telefonon át.** Komlós Jenő, a Schwartzer-szanatórium igazgatója feljelentette a rendőrségen Péterfy Gyula fővárosi álhírlapírót, „Az Idő” című lap szerkesztőjét, mert zsarolási célból állandóan támadta a sanatóriumot. Bizonyítékok híján felmentették Péterfyt, aki hatóság előtti rágalmozás miatt jelentette fel Komlóst. A tegnap megtartott fővárosi tárgyaláson Komlós tanukkal igazolta, hogy Péterfy többször megfenyegette leleplezésével a telefonon át, ha nem ad fel hirdetést, mire a bíróság felmentette Komlóst.

— **A vasutas tragédiája.** Megemlékeztünk tegnap arról a súlyos szerencsétlenségről, amely Kardos Sándort, a Királyháza—Debreczen között közlekedő vonat egyik kocsitisztiját érte. A fiatal, 22 éves munkás kiesett a vonatból, a kocsiközös közé, amelyek a fejt jőformán teljesen összelapították s a ballábát eltörték. Súlyos sérüléseivel beszállították a debreceni kórházba, ahol azóta eszméletlen állapotban fekszik. A mai nap folyamán a rendőrség is, az ügyészség is kiszállott a kórházban, de nem lehetett kihallgatni a sérült vasutatit, akinek állapota olyan súlyos, hogy az orvosok lemondtak az életéről.

— **Elfogott sikkasztó.** A nagyváradi városi adóhivatalnál a múlt hét végén nagyobb szabású sikkasztásnak jöttek a nyomára. Az év végén megejtett rovincsolások során rájöttek, hogy a pénztár készletéből több ezer koronás elkönyvelt tétel, illetve összeg nem folyt be és nyilvánvaló volt, hogy a hiányzó összeget valamelyik hivatali közeg sikkasztotta el. A sikkasztót nem kellett sokáig kutatni, mert a sikkasztás felfedezésekor megszökött Nagyváradról Milotay Sándor szakdíjnos volt a sikkasztó, akit tegnap sikerült Kolozsváron letartóztatni egy váradi detektívnek. Milotay a Newyork-szállodában szállott meg, ahol a bejelentési lapra „Kerekes Sándor bornagykereskedő, Debreczen” címet írta. A bejelentő-hivatalban a váradi detektív reáismert az írására és így történt a letartóztatás éppen abban a pillanatban, amikor Kolozsvárról is elakart utazni.

— **Beleesett a forró vízbe.** Borzalmas véget ért a közeli Hosszupályiban egy három éves kis leány. Lakodalomra készültek Bostyán József gazdálkodó házában. Főztek, sültöttek egész nap s a nagy sürgés-forgás közben közvetlenül a ház bejárója elé helyeztek egy nagy üst forró vizet. Ott játszadozott a gazdálkodó Erzsébet nevű kis leánya, aki valamiképpen belezuhant a forró vízbe. Készséges segélykiáltásaira kirohantak a házbeltiek, de segíteni már nem lehetett a kis gyermeknek, aki oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövid kínlás után meghalt. A szülők ellen gondatlanság címén megindult az eljárás.

— **Menyasszonyi ruhaselymek** minden színben, selyemkendők, menyasszonyi koszcruk, fátyolok nagy választékban Szabó Lajos fiai cégnél. Rózsa-utca.

— **Debreczen sz. kir. város** köztisztviselési és fuvarozási vállalata cselédsége részére szükséges: 25 rend ruha, mely kabát (béllelve), nadrág, mellény és sapkából áll, kávébarna magyar posztóból; továbbá 25 pár csizma. Akik szállítani hajlandók, ajánlataikat a vállalat irodájába, Külsővásártér 4. sz. alatt adják be.

— **Rendőri hírek.** Tóth Ágnes Hunyadi-utca 14. szám alatti lakos föllelentést tett a rendőrségen, hogy nyitott lakásából valaki öt korona készpénzt ellopott. Czövek István Poldogfalva-ut 14. szám alatti lakos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásának padlásáról egy utazó-kosarat és több rendbéli fehéremüt ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A becsületsértő kigolyózás.** A bakker alapított Lipótvárosi Társas-körben a múlt év márciusában dr. Madarász Ernő ügyvédjelölt, a kör titkára kigolyózási indítványt adott be Somogyi Viktor bankbizományos ellen azon a címen, hogy ez kártyaadóságát nem fizette ki 24 óra alatt, de tulajdonképpen azért, mert Somogyi ellenzékieskedett a körben. A választmány kigolyózta Somogyit, aki becsületsértés vétsége miatt feljelentette az egész választmányt. A járásbíró tegnap dr. Madarászt 100 korona pénzbüntetésre ítélte, a többi vádlottat pedig felmentette.

NYILTTÉR.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	838
Oszták hitel	888
Magyar Állami Bank	8276
Magyar Állami Bank	707
Magyar Állami Bank	438 2/3
Magyar Állami Bank	848 50
Magyar Állami Bank	737
Magyar Állami Bank	880

Erőnyezet:

Magánleszármítói kamatláb:

Páris 3 1/2 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szár E. (Strasser és Köni) debr. díszmátyos távirati jelölés	11 37
Szár mátyos	10 3
októberre	11 8
1914. Apr.	8 3
Ross októberre	8 4
Aprílisa	7 5
Zab októberre	7 2
Aprílisa	6 4
Tenger 1914. év juli	6 4
mai	6 4

Készlet-ártartó.

Ujabb kamatláb-leszállítás előtt. Fővárosi tudósítónk jelenti: Beavatott pénzügyi körökben kétségtelennek tartják, hogy az Oszták-Magyar Bank e hó közepén leszállítja a kamatlábat és ha az a reménykedés, hogy ez a leszállítás mindjárt egy egész százalékkal történik, kissé vérmesnek is látszik, azt bizonyosra lehet venni, hogy legalább egy félszázaléknyi leszállítás kétségtelenül be fog következni. A kamatláb tartós és jelentékeny csökkenésének hatása azonban, sajnos, amindennapi üzleti forgalomban még nem igen észlelhető, a bankok újabb hitelezést még most sem igen folyósítanak, nem is szólva arról, hogy nagyobb jelzálog- vagy építési kölcsönök folyósítása ugyszólván ki-zártnak tekinthető.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászón,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek
Óriási raktára !!

Alapítva 1782

BACZEWSKI J.A. - LEMBERG
C.S. és KIR.UDVARI SZÁLLÍTÓ

*Baczewski
féle likörök*
Kitűnő minőségek

mindenütt kapható

3692. vk. 1913. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Bárdos Jakab debreczeni ügyvéd által képviselt Neumann Testvérek végrehajtónak végrehajtást szenvedő elleni 115 korona 80 fillér tőke, ennek 1913. év aug. hó 1. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 63 korona 56 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbíróóság 1913. V. 6691. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1913. évi november hó 17-én bíróilag felülfoglalt és 1643 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendelvényén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Bethlen-utca 15. sz. alatt leendő megtartására **1914. évi január hó 10. napjának d. o. 9 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1913 december hó 10-én.
Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb a n g o l
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérlház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbér-szabályzat . . . 80 fillér
  - Házbér-nyugtakönyvecske . . . 40 .
  - Házirend . . . 40 .
  - Kapuczdula (minden helyiség
részére) . . . 10 .
  - Óras lakás bejelentési lap . . . 10 .
  - Ismét kiadott lakás bejelentési
lap . . . 10 .
  - Építés engedély iránti kérvény . . . 10 .
  - Lakhatási . . . 10 fillér
- ... ért darabonként kapható

HOFFMANN ES KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAOZ-UTCA 49.

**A Matild-
crémnek**

nincs szüksége, hogy csodát beszéljenek róla
(ala Erenyi).

A **Matild-crém**et ösmeri minden urinő, ki a **Matild-crém**et evtized óta használja itt Debreczen és vidékén; mindenki tudja, hogy a **Matild-crém**ben nincsen higany, sem ólom, semmiféle ártalmas anyag, attól nem hall ki seukinek venségere a foga, a **Matild-crém**től nem hasgatódik idővel az arccsontja. A **Matild-crém** olyan a nagy lármával hirdett krémek között, mint a szerény, de illatos erdei ibolya a gazdagok üvegházaiban tenyészett, szép külsejű, de szagtalan virágok között. A **Matild-crém** bőrt finomít, azonnal fehérit, puder a nappali s esti használatra a legjobb ranefedő, szepőt, májfoltot, miltessert, minden bőrruhtot eltávolít súlyosabb esetekben a **Matild-arckenocs** éjjeli használatra. A **Matild-crém**et ha használja nem köt hiába, mert ha hirdett hatásának nem felel meg, arat minden kibuvó nélkül visszaadom.

Matild-szappan, puder, hajrestorer.

➤ Készítjük ◀

KUN ISTVÁN

gyógyszerész.

**MATILD-szépitőszerek kap-
hatók minden gyógyszer-
tárban és drogueriában. :::**

Főraktár: KUBEK, előbb Tóth Béla gyógy-
szertára (Tisza-palota). **JUSA** és **JONA** drogue-
riája Debreczen.

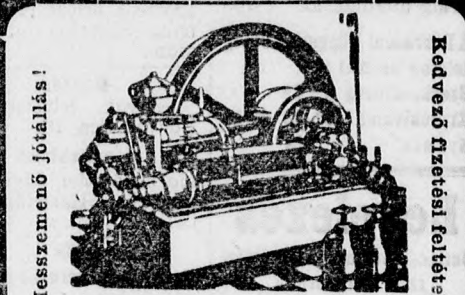
Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság, és általában gyomorbetegsé-
geknl a legkitűnőbb házi-szer a

**HOLLANDI
GYOMORCSEPPEK**

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárban, Debreczenben.

Elismert legjobb motorok!

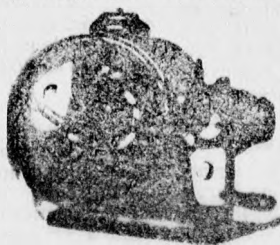
**Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK**

álló- és tekvőrendszer.
Szívógáz és benzinmotorok. Benzin és nyers-
olajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok
gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.
GELLÉRT IGNAC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

**MEGHODITOTTUK
A VILÁGOT!**

GEREBEN BÉLA *most* **ANDRÁSSY-UT 1.**

A világhíru
és a legújabb rendszerű

**BOLINDER
NYERSOLAJ-MOTOROK**

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutá-
nyos árak! Kedvező fizetési feltételek!
Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből kezdődő minden szó 10 fillér, apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszertbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben eszotlandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó-
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelleges levélnek a hirdetés száma is kéretik.

Én
egy szerény bankhivatalnok vagyok, de azért tisztességes is, feleségül vennék egy magamhoz illő csinos leányt vagy özvegyet. Cim a kiadóhivatalban.

Édes.
Csókolom a kis száját, a csinos kis levélért.

Írás
levele van a régi helyen.

Különte

Mig a kesszet tart
az új Béka áruházban Piac-és Hatvan-ut. sarkán legújabb faconu selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérművek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Ha
igazi kisüsti barackpálinkát óhajt, telefonáljon 315. Vadászi, Eötvös-ut. 11. 1 liter K 2.44, hazaküldi.

Konvüves,
ács és kőfaragó mesteri tanfolyam Ligeti János építész vezetésével, Rákóczi-ut. 19. 97

Högyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szereplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhaságot az országhírű ártalmatlan Matild-arcckenőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Állás
Gazdasszonynak
ajánlkozik 26 éves, csinos barna asszony, ki a háztartás minden teendőjének megfelel. Csakis magános urak irjanak. Helvei Józsefné Nadudvar, Liliom-ut. 694. 98

Varrónő
házhöz ajánlkozik vidékre is Morgó-ut. 30. 89

Több
rendbeli lakás kiadó, Hatvan-utca 6. sz. alatt.

Hazamester
felvétetik tisztességes házaspár Barna-utca 2/b. azonnali belépésre felvétetik. Szappanos-utca 3. szám.

Munkás
leányok felvétetnek. Honvéd-utca 16.

Germekeket
vicheázmeester felvétetik. Piac 34. Házfelügyelőnél. 108

Egy
fiatal papirkereskedő segéd állást keres. Telefon 11-26.

Ispán
izraelita, fiatal, nős, gyakorlatlalt kerestetik azonnalnra, románul beszélő. Pataky, Csapó-utca 53.

Jo
családból való fiu fűszerüzletben tanulónak felvétetik, Deutsch, Hatvan-utca.

Ügyes
fodrászsegédet azonnal elfogadok, Ivanovics..

Szácsakodó,
ki a főzésben teljes jártassággal bír, jó tisztességgel tevéteket, kőzsa, Széchenyi-utca 32.

Egy
fiatal elegáns nő gazdasszonyi állást keres magános urnál, Boldogfalva 2. sz. André Sándor.

Intelligens
középkorú urleány gyors Métnód szerint németül tanit. Cim Csapó-utca 54. Kolessey-utca 1. sz.

Fiatal,
nős kereskedő, magyarul, németül, tótul tökéletesen beszél és ír, szerény fizetéssel bármily állást keres, Neumann, Varga-utca 34.

KIADÓ
bolthelyiség !!
A kisempombáziban egy 20 ev óta fennálló női divat s női konfekciós üzletheiyiség folyo ev február hó 1-től al-bérletbe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnénál széchenyi-ut. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után legelőszertbb leírásúkat a legújanyosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legelőszertbb árban készítek. Tisztelettel BLAU DÁVID. Az Oszti Magy. bank mellett

Lakás
Gyönyű ő
4 szobás lakás fürdőszobával, légszűrővilágítással — egész modern — május elsejére kiadó. Értekezhetni Miklós-utca 22, a fűszerüzletben.

Egy
nagy pince raktárnak vagy borpincének 1914 február 20 átol kiadó. Szechenyi u. 27. sz. a. Értekezhetni az utcai lakásban ugyanott.

Egy
szoba butor, elegáns, eladó. Fűtőp mészkereskedőnél Homokkert-utca 121. 2913

Bu orozott
nagy szoba, külön bejárata nagy előszobával, a legkényesebb izlésnek megfelel kiadó december 15. vagy január 1-re. Péterfia-ut. 76., keresztútjélet. emelet. 79

Kiadó
azonnal küion bejárata szépen butozott szoba. Egnázter 5. emelet.

Piac-ü.
38. sz. a. első emeleti irodahelyiségnék is alkalmas lakosztály kiadó. Értekezhetni Bathyány-utca 14. Telefon 393.

Üzlet

KA LSBADI
kétzerszalt, valóci karisbadi gyártmány, a Deutscher-féle álcaközben kaph to.

Fatusy Karoly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-ut. 41. Készítek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket lapos és nyomorek lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi, női és gyermekcipőket. 187

Valodi
porosz közsén, faszén és tűzifa legelőszertbb beszerzői forrása Grünfeld Leopoldnál, Csapó-ut. 16 Telefon 982.

Órák
mindennemű javítása, ugyszintén zseborák, éb-resztő órák, éjjel világító számlapok, fal-, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai duble lancók, jutányos árban beszerzetők Beányes Sándor óras és ékszerkereskedőnél Hatvan utca 17. — Töredék arany és ezüst bevaltás. 99

Nagy András
épület- és butorasztalos, Csapó-ut. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lerakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levélben meghívásra azonnal házhöz megyek. 2731

Pisszi özást
legújabb divat szerint szépen, gyorsan készítek. Csipkék 5 fillértől, szoknyák 3 koronától. Farkas Bella, Miklós-ut. 5. sz. 76

Patkányirtó
Hegyesi Sándorné, József kir. herceg-ut. 22. sz.

Lego csobban
butort tisztit és javit Frankl Ignác asztalos, Varga József ur asztalos és butorkereskedő volt asztalos munkavezetője Hajnal-ut. 19. Egy levelezőlap elég, azonnal intézkedek. 81

Megbizható
keresztény embereket keresek vidékről és helyből azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Püspökladá yban a Royal-szálloda
minden időben kenyelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Morszáki árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kápnánál.** A n. é. utazó közönség becses partiósgát kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos 1-01

Adás-vétel
Zongora
jó karban levő, modern, megvételre kerestetik. Cim Goidklang, Miklós-ut. 11. szám.

Tisztán
kezelt tej házhoz szállitva megrendelhető Glück-nél, Darabos-ut. 20. 2 64

Tanyertalpu
lompos farku Mackó koma utazásai s mindenféle képes mesekönyvek, zsolttarak, imakönyvek, kepeslap, fenykep belyeg-albumos, emiekönyvek, dobozos levélpapírok :::: bolti árba! 20—30—50—60 százelek engedménynyel kaphatók **Ha matyónai, Faves-kert-utca 14.** (Püspöki parotához 5-ik ház.)

Egy
jó karban levő kutszivatyyu jutányosan eladó. Bercsényi-utca 69

Karabadi
olcsó polcellan edények, gyönyörű szines szervizek most érkeztek. Ajandektaryak nagyon olcsón. Hunyadi-utca 14. szám. 2946

Eladó
vagy bérbeadó egy jó zongora. Értekezhetni Szendrő Sándor urnál, Bathyányi-utca.

29.
számu egyfogatu bérkocsi és hektó diószegi ő bor eladó, Meszena-utca 10.

Tej
saját fejésű, házhöz szállitva Fűvész-kert-ut. 21. Telefon 1095. 89

Gramafon
kétrugós, lemezekkel. albummal, lemezek külön is olcsón eladók. Malomkőz 5. 3033

Eladó
esetleg hasznóberbe kiadó a Lamprecht-féle hizlaló 5000 négyyszögöl föld területtel. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. 76

TOLNAI
DÁNIÉLNÉL
Piac-ü. 49.
Olcsó egységárak !!
11-13-15-18
korona.

E'adó
Rakovszky-ut. 31. sz. és Csapókert, Kinizsi-ut. 88. sz. ház. Értekezhetni Kólcsonőségélyzöben a főpénztárosnál.

Eladó
Varga-utca 9. számú ház, udvar, kerttel. Értekezhetni ugyanott. 3039

Egy
diszes és egyszerű petróleum függőlámpa és nagy mosótékno eladó Csapó-

Tisztán
kezelt tej házhoz szállitva, megrendelhető Glück-nél, Darabos-ut. 20.

Jo
forgalmu ház fűszerüzlettel elköltözés miatt olcsón megvehető, Pesti-ut. 47. sz.

Eladó
a kisállomás és a huszárlaktanyának rövidesen bekövetkezendő kihelyezésével egy utca frontba esendő teljesen modern ház, jelenlegi bérjövövedelem 2000 kor. Adómentessége még 10 év. Fivözetés részletekben történetíthetik. Cim a kiadóhivatalban.

Bosendorfer
zongora alkalmi vétel, megtekinthető Schmidt zongorarakatárában

Szites
és marhatrágyát veszek Verböczy-utca 2. Balogh Zsigmond.

Modern
kredenc és Pfeilvr matt diófa egészen új olcsón eladó. Erzsébet-utca 6.

Egy
karikahajós varrógép eladó Nyil-utca 67.

Eladó
olcsón, kevés pénzzel megvehető a Homokkertben Szabó Kálmán-utca 7. sz. ház, állomáshoz öt perc.

Eladó
nemesen éneklő harzi kanári madarak, Csillag-ut. 88. sz.

Eladó
házak, nagytelkűek: Veres-utca 21. számú, Morgó-utca 34-es, ezenkívül eladó Hajdubagason Csikos Albert 600 négyyszögöl szőlője olcsón, Homokkert fúttca 728 négyyszögöl telek épületekkel nagy gyümölcsös eladó Patáky Csapó-utca 53.

Eladó
ház olcsón 300 korona, esetleg január 15-re a ház földdel együtt bérbe kiadó. Kerekes-telep Rudolf-utca 34.

Hasadó
tokkal, olcsó, jóhangu, megvételre kerestetik, Simonffy-utca 1/c., I. em. balra.

Egy
ujjonnan épült ház, mely áll 4 szobás lakásból, eladó, vagy kiadó fizethetliségnek is nagyon alkalmas, Hajdunánás, Polgári-ut 1754. sz.

E'adó
a Monostorpályi határban 200 hold tagos birtok kedvező fizetési feltételek mellett, holdja 500 koronáért. Ugyancsak eladó ugyanott 130 hold tagos birtok, holdja 380 koronáért. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Hintó
eladó egy- és kétfogatu, megtekinthető Egyháztér 10. sz.

Egy
női Singer varrógép olcsón eladó, Csonka-ut. 9.

Eladó
a Kondrosi homoktölglyágnál, a Diószegi uton 16 waggon porosz és sálgotariáni közsén és 200 mm. oltatlan mész. Vevők jelentkehetnek a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. sz.

Eladó
93 darab 5—6 méteres akácia, 20 drb fűzfa, hasztonra valók, Homok-ut. 112. sz.

Bors-prót
és uradalmi szőlőtörkölyt veszek Popper József, Hatvan-utca 9. 115

Kitűnő
kávé nyersen vagy pörköltve csak Orosznál kapható Csapó-utcán.

Uj!
Kályhatapas vas és cseréphez Tóth Józsefnél, Péterfia 20. 2900

Eladó
600 hold könnyen szántható föld négyyszögölével 400 kor. Parcellázható. Levélben megkeresés Zolnai Zsuzsánna, Nyir-Bököny.

Eladó
kitűnő, nemes harzi éneklő kanári madarak, Csillag-ut. 88.

Szép, nagy diófa
a legjobb árban megvételre kerestetik. Cim Takács Gábor, Hajduböszörmény, Éden kert 1. sz. 3021

Eladó
Boeckai-tér 9. sz. alatti ház hatalmas 40 méteres fronttal, esetleg cserélvagy halápi földdel is elcserelehető. Ugyanott egy magtár vasajtó és egy kapu bármily elfogadható áron eladó.